

KAMMARKOLLEGIET

Ramavtal eller kontrakt?

André Thomsen
Aida Colakovic

Enheten för upphandlings- och avtalsjuridik
26 oktober 2023

Agenda

- Introduktion
 - Ramavtal eller kontrakt?
 - Ramavtal
 - Kontrakt
- Gränsen mellan ramavtal och kontrakt
- Ändrings- eller optionsklausuler
- Kompletterande beställningar
- Våra rekommendationer
- Avslutning

Ramavtal eller kontrakt?

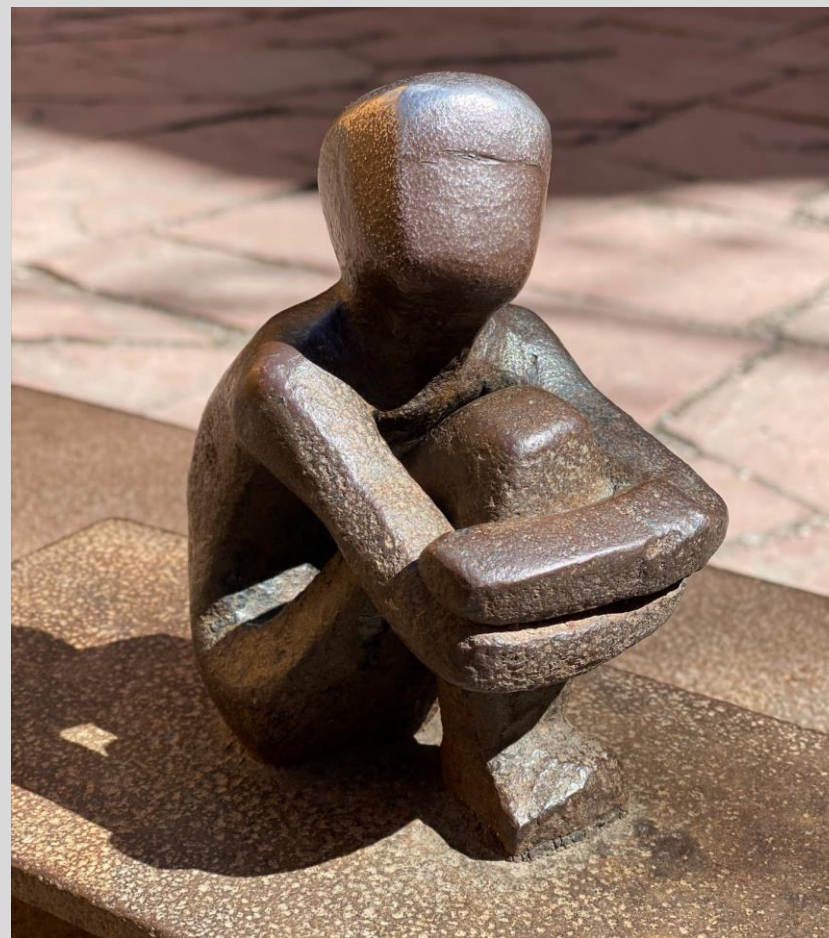
- Varför pratar vi om ramavtal eller kontrakt?
 - Återkommande fråga
 - Har de senaste åren diskuterats flitigt
 - Rättsfall
 - Svår gränsdragning
- Ramavtal i ramavtal är enligt praxis (jfr bl.a.) otillåtet:
- Kammarrätten i Stockholms dom i mål nr 3713-17
- Kammarrätten i Stockholm dom i mål nr 3582-20
- Kammarrätten i Stockholms dom i mål nr 1578-22

Ramavtal

- Definition i LOU:

”Med ramavtal avses ett avtal som ingås mellan en eller flera upphandlande myndigheter och en eller flera leverantörer i syfte att fastställa villkoren i kontrakt som senare ska tilldelas under en given tidsperiod.”

- Ramavtal får som huvudregel inte löpa längre än fyra år. Om det föreligger särskilda skäl får ramavtal löpa längre.

Kontrakt

- Definition i LOU:

”Med kontrakt avses ett skriftligt avtal med ekonomiska villkor som

1. ingås mellan en eller flera upphandlande myndigheter och en eller flera leverantörer, och

2. avser leverans av varor, tillhandahållande av tjänster eller utförande av byggentreprenad.”

- Ett kontrakt i upphandlingsrättslig mening avser en faktisk anskaffning.
- Det finns ingen lagstadgad gräns för ett kontrakts löptid.
- Proportionalitetsprincipen tillämpas för att bedöma om löptiden är förenlig med LOU.

Gränsen mellan ramavtal och kontrakt

- Om ett avtal innehåller inslag av både kontrakt och ramavtal ska huvudsaksprincipen tillämpas för att avgöra om det är ett ramavtal eller kontrakt.
- Huvudsaksprincipen syftar till att bedöma det huvudsakliga ändamålet med upphandlingen.
- Värdet, dvs. kontraktets garanterade värden tillmäts betydelse.

Gränsen mellan ramavtal och kontrakt

- Ömsesidiga förpliktelser?
 - Båda parterna ska vara bundna genom avtal att genomföra köp.
- Garanterade åtaganden?
 - Myndighet garanterar att köpa viss volym.
- En bedömning får göras från fall till fall

Leveransavtal eller ramavtal?

- Leveransavtal är inte definierat i LOU.
 - Leveransavtal = avtal med successiva leveranser
- Leveransavtal kan, beroende på avropets utformning, vara antingen ett kontrakt eller ett ramavtal.
- Det centrala i bedömningen om ett leveransavtal utgör ett ramavtal eller kontrakt beror därför på värdet av den faktiska anskaffningen.
- Avropsberättigad ansvarar för bedömningen och har bevisbördan.

Ändrings- eller optionsklausuler

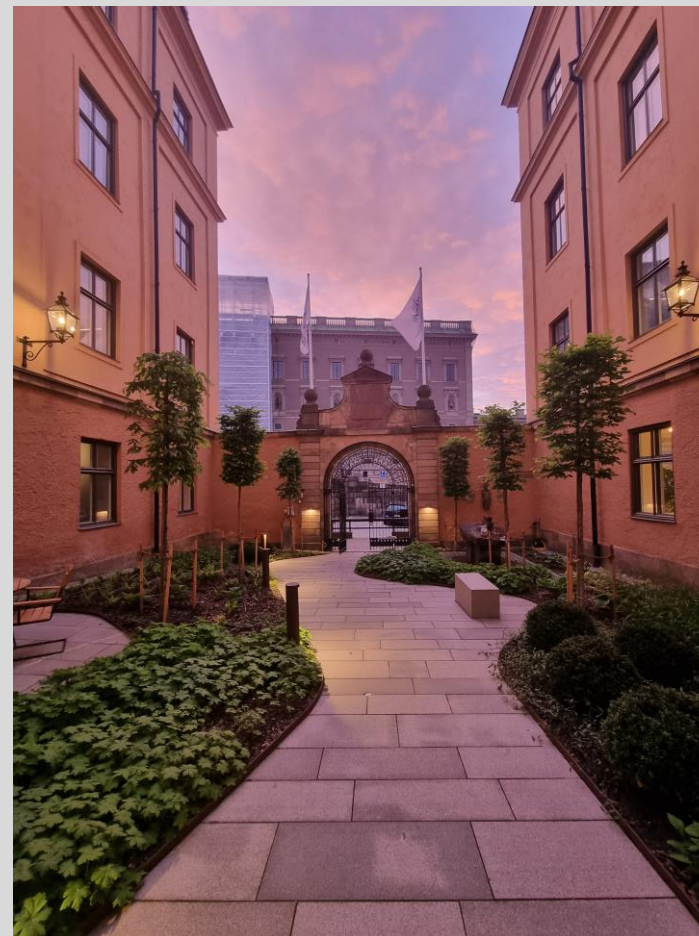
- 17 kap. 10 § LOU
- Får inte ändra kontraktets eller ramavtalets övergripande karaktär
- Anges i avropsförfrågan
- Klara, exakta och entydiga
- Omfattning och art av ändringar som ska göras ska anges

- Vanligt förekommande option:
 - Förlängningsoption
- Vanligt förekommande ändringsklausul:
 - Prisjustering

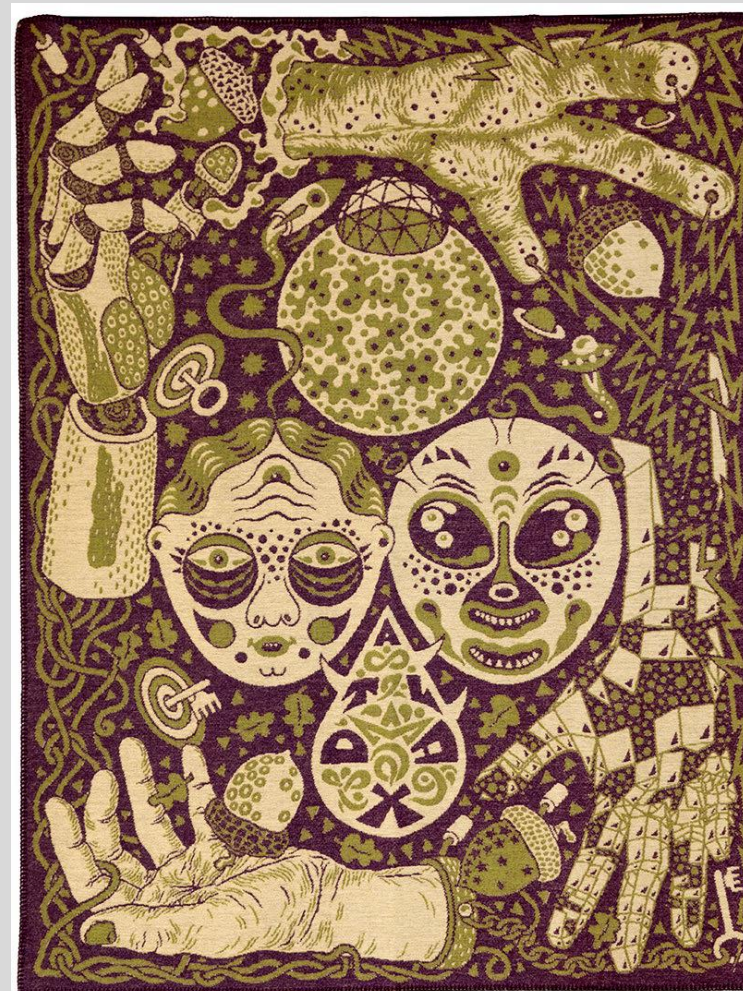
Kompletterande beställningar

- 17 kap 11 § LOU
- Maximalt 50 procents ökning av kontraktets värde
- Beställningen är nödvändig
- Leverantörsbyte inte möjligt av ekonomiska eller tekniska skäl
- Betydande olägenheter eller betydlig större omkostnad
- Varje enskild beställning räknas för sig

Våra rekommendationer

- En vanligt förekommande skrivning är att upphandlande myndighet inte garanterar några volymer och att kontraktet inte innebär någon exklusivitet - den typen av skrivningar bör undvikas.
- För låg garanterad volym, t.ex. understigande i vart fall 51 % av kontraktets värde bör undvikas.

Våra rekommendationer

- Ett leveransavtal kräver att UM gör ett mycket mer kvalificerat förarbete för att utreda sitt behov.
- Specificera optioner klart och tydligt samt förutsättningarna.
- Optioner bör inte vara volymmässigt större än garanterade åtaganden.

- Exempel:

Ett kontrakt med en garanterad volym om 30 % av kontraktets värde och 70 % optioner är troligtvis otillåtet.

Avslutning

- Avrop där det är uppenbart att kontraktet är ett ramavtal är riskabelt eftersom detta, enligt nu gällande praxis, är oförenligt med LOU.
- Inför avropet bör ni därför säkerställa att det huvudsakligen finns ömsesidiga förpliktelser och garanterade åtaganden.
- Osäker? Vid frågor om ett specifikt ramavtal, kontakta ramavtalsansvarig förvaltare. Kontaktuppgifter finns under respektive ramavtalsområde.
- Kontakta Upphandlingsmyndigheten för generella frågor om offentlig upphandling.

Tack för oss!

KAMMARKOLLEGIET